

สุนทรียทักษะผู้นำและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ใน
ตับของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

Leadership Soft Skills and Administrative Factors Affecting the Prevention and
Control of Opisthorchiasis among Public Health Officers at Sub-District
Health Promoting Hospitals in Khon Kaen Province

ชุลีพร เพ็งทอง (Chuliphon Pengthong)* ดร.นพรัตน์ เสนาฮาด (Dr.Nopparat Senahad)**

ดร.นครินทร์ ประสทธิ (Dr.Nakarin Prasit)** ดร.สุรัชย์ พิมหา (Dr.Surachai Phimha)^{1**}

(Received: March 30, 2022; Revised: July 17, 2022; Accepted: July 23, 2022)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาสุนทรียทักษะผู้นำและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ จากประชากร 1,234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง 10 คน แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อมากกว่า 0.50 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช 0.99 ผลการศึกษาพบว่า ระดับสุนทรียทักษะผู้นำภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D. = 0.57) ระดับปัจจัยทางการบริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = 0.67) และระดับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D. = 0.65) และพบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านการบริหารจัดการ สุนทรียทักษะผู้นำ ด้านทักษะในการทำงานเป็นทีม และทักษะในการคิดริเริ่ม สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ได้ร้อยละ 77.7 ($R^2 = 0.777$, $P\text{-value} < 0.001$) และควรมีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่วมจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive research aimed to study leadership soft skills and administrative factors affecting the prevention and control of Opisthorchiasis of the public health officers at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen province, Thailand. The samples consisted of 118 public health officers randomly selected by systematic random sampling from a population of 1,234. The in-depth interview guidelines were used for qualitative data gathering from 10 key informants. The questionnaire was examined and verified by the three experts for content validity with item objective congruence (IOC), all items greater than 0.50, and the test for reliability with Cronbach's alpha coefficient was 0.99. The results showed that the level of overall leadership soft skills was at a high level; the average was 4.03 (S.D.=0.57), the level of overall administrative factors was at a high level; the average was 3.86 (S.D.=0.67), and the level of overall prevention and control of Opisthorchiasis of the public health officers was at a high level; the average was 3.93 (S.D.=0.65). The results found that three independent variables; composed of one variable of administrative factors; management, and two variables of leadership soft skills; teamwork and originality affected and could jointly predict the prevention and control of Opisthorchiasis of the public health officers at 77.7 percent ($R^2 = 0.777$, $p\text{-value} < 0.001$). In addition, the public health officials in sub-district health promoting hospitals should be encouraged to prepare a human resource development plan for the prevention and control of liver fluke disease.

คำสำคัญ: สุนทรียทักษะผู้นำ ปัจจัยทางการบริหาร การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ

Keywords: Leadership soft skills, Administrative factors, Prevention and control of opisthorchiasis

¹Corresponding author: suraphi@kku.ac.th

*นักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

องค์การอนามัยโลกจัดให้โรคพยาธิใบไม้ในตับเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งท่อน้ำดี มากที่สุดในโลก และเป็นปัญหาที่สำคัญของกระทรวงสาธารณสุขต่อเนื่องมามากกว่า 100 ปี แต่เป็นโรคที่สามารถควบคุมป้องกันได้ ส่วนใหญ่พบการเกิดโรคในพื้นที่ตั้งในราบลุ่มแม่น้ำจืด ซึ่งประเทศไทยพบมากที่สุดในโลก โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าความชุกของโรคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราความชุกของโรคสูงถึง ร้อยละ 85.2 และจากการประมาณการพบว่า ประชาชนที่เป็นโรคพยาธิใบไม้ในตับ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย [1] นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขได้มีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การกำจัดพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระยะเริ่มต้นเมื่อปี 2559-2561 ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านโครงการรณรงค์การกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ในตับ [2] สถานการณ์โรคพยาธิใบไม้ในตับของพื้นที่เขตสุขภาพที่ 7 ปี 2559-2560 พบว่าอัตราความชุกของการเป็นโรคพยาธิใบไม้ในตับร้อยละ 6.0 และ 10.4 ซึ่งสูงเกินค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่ควรเกินร้อยละ 5.0 เมื่อพิจารณาแยกตามรายจังหวัด พบว่าจังหวัดที่พบความชุกของการเป็นโรคพยาธิใบไม้ในตับสูงสุด ทั้งปี 2559 และ 2560 คือจังหวัดกาฬสินธุ์ พบร้อยละ 9.4 และ 20.0 รองลงมาเป็นจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 5.6 และ 9.6 จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 8.2 และ 7.5 และจังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 5.0 และ 6.0 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าแต่ละจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 7 โรคพยาธิใบไม้ในตับยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญอยู่ เนื่องจากเป็นโรคที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ชีวิต การรับประทานอาหาร การบริโภคปลาดิบ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชุมชนพื้นเมืองที่มีมาเป็นเวลานาน [3] กรมควบคุมโรค และกระทรวงสาธารณสุขได้ประสานความร่วมมือในหลายภาคส่วน ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาควิชาการประชาชน ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทศวรรษการกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดีปี 2559-2568 ใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ ให้ประชาชนโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยปลอดโรคพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี [4]

การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ เป็นการป้องกันสุขภาพของประชาชนให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อพยาธิใบไม้ในตับมีมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อลดโอกาสของการเกิดโรค การป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับเป็นภารกิจที่สำคัญอีกหนึ่งของนักวิชาการสาธารณสุขที่ต้องดำเนินงานควบคู่ไปกับการรักษา พันฟู การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ประกอบด้วย 1) การจัดระบบสุขภาพและการจัดการสิ่งปฏิกูล 2) การสร้างความรอบรู้ทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน 3) การคัดกรองในประชาชนกลุ่มเสี่ยง 4) การรายงานผลการดำเนินงาน และ 5) การจัดการระบบการส่งต่อ [5] ร่วมกับวงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA) คือ แนวคิดเพื่อใช้ในการควบคุมคุณภาพของงานพัฒนาระบบการทำงานให้มีการพัฒนาอยู่ต่อเนื่อง ซึ่งประกอบไปด้วย 1) Plan คือ การวางแผน 2) Do คือ การดำเนินการตามแผน 3) Check คือ การตรวจสอบ 4) Action คือ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา [6]

ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของนักวิชาการสาธารณสุข ในจังหวัดขอนแก่น ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ต้องอาศัยทักษะในการดำเนินงานที่หลากหลาย เพื่อปรับทักษะในการดำเนินงานให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางด้านวิชาการ ทักษะในการบริหารจัดการ ทักษะในการดำเนินงาน สุนทรีย์ทักษะผู้นำก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ องค์กร หรือหน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งสุนทรีย์ทักษะผู้นำไม่ใช่ทักษะทางด้านวิชาการหรือความสามารถทางด้านเทคนิคในการปฏิบัติงานโดยตรง แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวข้องทั้งกระบวนการรับรู้ กระบวนการเข้าใจ กระบวนการเรียนรู้ และสุนทรีย์ทักษะผู้นำเป็นทักษะของผู้นำโดยรวมหลายด้านเข้าด้วยกัน เช่น ทักษะการมีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางสังคม รวมทั้งทักษะที่สามารถนำมาพัฒนาตนเองในหลายๆด้าน ซึ่งสุนทรีย์ทักษะผู้นำประกอบด้วย 8 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะในการทำงานเป็นทีม 2) ทักษะในการติดต่อสื่อสาร 3) ทักษะในการคิดริเริ่ม 4) ทักษะความสามารถในการเป็นผู้นำ 5) ทักษะในการสอนงาน 6) ทักษะในการพัฒนาตนเอง 7) ทักษะในการวางแผนและจัดองค์กร และ 8) ทักษะในการนำเสนอ [7] นอกจากนี้สุนทรีย์ทักษะผู้นำที่ใช้ในการดำเนินงานป้องกัน

$$\lambda = \lambda_L - \frac{1/v_L - 1/v}{1/v_L - 1/v_H}(\lambda_L - \lambda_U) \dots\dots\dots (2)$$

ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปร จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [10] มาใช้ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ คล้ายคลึงกันกับการทำวิจัยครั้งนี้ ผลจากการคำนวณขนาดตัวอย่าง ได้ขนาดตัวอย่างในกรณีตอบแบบสอบถาม เท่ากับ 118 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ จากประชากรทั้งหมด 1,234 คน

กลุ่มบุคคลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

เลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ได้ดีที่สุด (Key Informants) จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชุด ชุดที่ 1 คือ แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชุด ชุดที่ 1 จำนวน 101 ข้อ ได้แก่ ชุดที่ 1 คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล มีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดให้เติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 สนทนียกษะผู้นำ จำนวน 40 ข้อ ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางการบริหาร จำนวน 31 ข้อ และส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ (5, 4, 3, 2, 1) ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ชุดที่ 2 แนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ กำหนดประเด็นไว้ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับสนทนียกษะผู้นำ ส่วนที่ 2 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร ส่วนที่ 3 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

การตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือทั้ง 2 ชุด ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความตรง (Validity) จากนั้นจึงนำแต่ละข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) พบว่าทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 ด้านสนทนียกษะผู้นำเท่ากับ 0.982 ด้านปัจจัยทางการบริหารเท่ากับ 0.980 และการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ เท่ากับ 0.977

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และใช้สถิติอนุมานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน ส่วนแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

การแปลผล

การแปลผลคะแนนระดับสุนทรียภาพผู้นำ ระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับ การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ โดยการนำมาจัดระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย [11] ดังนี้ ระดับมากที่สุด (4.50-5.00) ระดับมาก (3.50-4.49) ระดับปานกลาง (2.50-3.49) ระดับน้อย (1.50-2.49) ระดับน้อยที่สุด (1.00-1.49) สำหรับเกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง +1 ใช้เกณฑ์ของ Elifson & Kirk W. [12] แบ่งระดับได้ดังนี้ $r = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ $r = \pm 0.01$ ถึง ± 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ $r = \pm 0.31$ ถึง ± 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง $r = \pm 0.71$ ถึง ± 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง และ $r = \pm 1$ มีความสัมพันธ์โดยสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้หลังจากได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565 เลขที่ HE 642266 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2565 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิจัยให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดขอนแก่น โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังอาสาสมัคร จากกลุ่มตัวอย่าง 118 คน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย รวมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการส่งแบบสอบถามกลับคืน เมื่อครบกำหนด 20 วัน โดยผู้วิจัยเตรียมซองจดหมาย และเจ้าหน้าที่ของจดหมายถึงผู้วิจัย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับ เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น และส่งถึงผู้วิจัยโดยตรงเมื่อครบกำหนดนัดหมายส่งคืนแบบสอบถาม ถ้าได้แบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบ ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามซ้ำ โดยส่งทางไปรษณีย์ถึงกลุ่มตัวอย่างทุกราย โดยเตรียมซองจดหมาย เจ้าหน้าที่ของจดหมายถึงผู้วิจัย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการส่งกลับแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.9 มีอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 39.8 โดยมีอายุเฉลี่ย 38.68 ปี (S.D.= 9.76 ปี) อายุต่ำสุด 22 ปี อายุสูงสุด 60 ปี ส่วนใหญ่ สถานภาพมีคู่ ร้อยละ 60.2 ส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 82.2 ส่วนใหญ่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 59.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30090 บาท (S.D. = 13630.44 บาท) รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท รายได้สูงสุด 61,000.00 บาท ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่ำกว่า 11 ปี ร้อยละ 50.0 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเฉลี่ย 12.02 ปี (S.D.= 8.14 ปี) ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ต่ำสุด 1 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสูงสุด 36 ปี และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ส่วนใหญ่ไม่เคยฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ คิดเป็นร้อยละ 59.9

2. ระดับสุนทรียทักษะผู้นำของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสุนทรียทักษะผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D.= 0.57) หากพิจารณารายข้อจะพบว่าทักษะในการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.24 (S.D.= 0.58) รองลงมาคือทักษะในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D.= 0.66) ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือทักษะในการสอนงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.= 0.70) รองลงมาคือทักษะในการคิดริเริ่ม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.= 0.65)

3. ระดับปัจจัยทางการบริหารของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.= 0.67) หากพิจารณารายข้อจะพบว่าด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D.= 0.69) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D.= 0.67) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.= 0.84) รองลงมาคือด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.73 (S.D.= 0.80)

4. ระดับของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.= 0.65) หากพิจารณารายข้อจะพบว่าการคัดกรองในประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.= 0.74) รองลงมา คือการรายงานผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.= 0.70) ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดระบบสุขภาพและการจัดการสิ่งปฏิกูลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.= 0.74) รองลงมาคือการสร้างความรู้ทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D.= 0.68)

5. สุนทรียทักษะผู้นำและปัจจัยทางการบริหาร ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมสุนทรียทักษะผู้นำมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.771$, $P\text{-value} < 0.001$) ส่วนสุนทรียทักษะผู้นำรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทักษะในการทำงานเป็นทีม ($r=0.622$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ($r=0.670$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะในการคิดริเริ่ม ($r=0.691$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะความสามารถในการเป็นผู้นำ ($r=0.672$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะในการสอนงาน ($r=0.621$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะในการพัฒนาตนเอง ($r=0.651$, $P\text{-value} < 0.001$) ทักษะในการวางแผนและจัดองค์กร ($r=0.675$, $P\text{-value} < 0.001$) และทักษะในการนำเสนอ ($r=0.685$, $P\text{-value} < 0.001$)

ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.815$, $P\text{-value} < 0.001$) ส่วนปัจจัยทางการบริหารรายด้าน พบว่าปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ ด้านบุคลากร ($r=0.763$,

P-value <0.001) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($r=0.712$, P-value <0.001) ด้านการบริหารจัดการ ($r=0.811$, P-value <0.001) ด้านเวลาในการปฏิบัติงาน ($r=0.737$, P-value <0.001) และปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($r=0.641$, P-value <0.001) ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ($r=0.702$, P-value <0.001)

6. สุนทรียทักษะผู้นำและปัจจัยทางการบริหาร ที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นที่ถูกเลือกเข้าสมการคือตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรอิสระที่ไม่ถูกเลือกเข้าสมการคือตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการเรียงลำดับ ดังนี้ ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ (P-value <0.001) สุนทรียทักษะผู้นำทักษะในการทำงานเป็นทีม (P-value <0.001) และสุนทรียทักษะผู้นำทักษะในการคิดริเริ่ม (P-value <0.001) จึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรสามารถพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นได้ร้อยละ 77.7

ได้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงซึ่งเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y = -0.304 + (0.560) (\text{ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ}) \\ + (0.268) (\text{สุนทรียทักษะผู้นำทักษะในการทำงานเป็นทีม}) \\ + (0.223) (\text{สุนทรียทักษะผู้นำทักษะในการคิดริเริ่ม})$$

7. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดจากจำนวนทั้งหมด 118 ฉบับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทั้งหมด 35 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 29.6 โดยปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่ที่สุด คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านงบประมาณ ร้อยละ 51.4 รองลงมา คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 34.2 ส่วนปัญหาอุปสรรคส่วนน้อยที่สุดคือ สุนทรียทักษะผู้นำ ทักษะในการคิดริเริ่ม ทักษะในการพัฒนาตนเอง ทักษะในการนำเสนอ ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลาในการปฏิบัติงาน และการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน ร้อยละ 5.7 รองลงมาคือ สุนทรียทักษะผู้นำ ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ทักษะในการสอนงาน ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับด้านการจัดระบบสุขภาพและการจัดการสิ่งปฏิกูล ร้อยละ 8.5

8. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

สุนทรียทักษะผู้นำ พบปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ วิธีการปฏิบัติงานในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ขาดการฝึกอบรมของบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพของการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการจัดการอบรมและสอนวิธีการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีแนวทาง มาตรฐาน ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับที่ชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยทางการบริหาร พบปัญหาในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ยังขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานของพื้นที่ หากพื้นที่ไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคพยาธิใบไม้ในตับ ส่งผลให้ไม่ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางมา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานให้ต่อเนื่อง โดยผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก

ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ให้นำปัญหาเสนอต่อจังหวัด เพื่อหาแนวทางการแก้ไข ด้านงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้ทุกคนเล็งเห็นปัญหาของโรคพยาธิใบไม้ในตับว่ายังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข

การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบปัญหาในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ยังขาดการจัดระบบสุขภาพและการจัดการสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม เพราะทางด้านของสาธารณสุขจะให้ความรู้ ให้คำแนะนำร่วมปรึกษาการดำเนินงาน แต่ไม่ได้มีส่วนดำเนินงานโดยตรง จะเป็นงานของท้องถิ่น โดยผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในทุกหน่วยงานทุกขั้นตอน และชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการ สุนทรียภาพทัศนียภาพด้านในการทำงานเป็นทีม และทักษะในการคิดริเริ่ม สามารถพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นได้ร้อยละ 77.7

การบริหารจัดการถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการบริหาร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์แก่องค์กรมากที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน ในการดำเนินงานด้านกำลังคน ด้านเงินงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องจักร รวมถึงควบคุมติดตามกระบวนการบริหาร มีการประสานงาน การอำนวยความสะดวกและการรายงานผลการดำเนินงาน [8] ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [13-14] อย่างไรก็ตามในกระบวนการดำเนินงานตามบริบทต่างๆจะมีปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือข้อจำกัดข้อของแต่ละพื้นที่ ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผู้ที่เคยศึกษามาแล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านการบริหารจัดการ ไม่สามารถร่วมพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [15-16] และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก หน่วยงานมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรในภาพรวมของงานควบคุมป้องกันโรค และหน่วยงานมีการประเมินนิเทศงานตามรอบ การประเมินงบประมาณปีละ 2 ครั้ง ซึ่งจะรวมอยู่ในตัวชี้วัดงานป้องกันและควบคุมโรค ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรจัดทำแผนงานและตัวชี้วัดที่มีความเป็นไปได้ออกการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการทำงานเป็นทีม มาผสมผสานกับทักษะทางด้านความรู้ ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการต่างๆให้เหมาะสมกับพื้นที่และบริบทของการดำเนินงาน เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ [7] ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบ สุนทรียภาพทัศนียภาพด้านทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [17-18] อย่างไรก็ตามในกระบวนการดำเนินงานตามบริบทต่างๆจะมีปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือข้อจำกัดข้อของแต่ละพื้นที่ ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผู้ที่เคยศึกษามาแล้ว พบว่า สุนทรียภาพทัศนียภาพด้านทักษะในการทำงานเป็นทีม ไม่สามารถร่วมพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [19-20] และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกความสามารถในการสร้างความสามัคคีและการเคารพความเชื่อ ทศนคติของเพื่อนร่วมงาน พบว่า ในการปฏิบัติงานจริงเนื้อหาในการสนทนาของการดำเนินงานเป็นแค่การพูดคุยกันทำให้ยากต่อการสรุปเป็นแนวทางเดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า หัวหน้างานควรมีความเด็ดขาด ชัดเจน แต่รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกคนแล้ว นำมาหาข้อสรุปตรงกลางของหน่วยงานในการปฏิบัติงาน

ในการดำเนินงานจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการคิดริเริ่มมาผสมผสานกับทักษะทางด้านความรู้ ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการต่างๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่และบริบทของการดำเนินงาน เพื่อนำพองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ [7] ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า สุนทรียทักษะผู้นำ ทักษะในการคิดริเริ่ม มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [18,21] อย่างไรก็ตามในกระบวนการดำเนินงานตามบริบทต่างๆ มักจะมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาร่วมด้วย หรือข้อจำกัดของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผู้ที่เคยศึกษามาแล้ว พบว่า สุนทรียทักษะผู้นำ ทักษะในการคิดริเริ่มไม่สามารถรวมพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [19-20] และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถคิดหาวิธีตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับให้ก้าวหน้าเป็นปัจจุบัน พบว่า ประชาชนในพื้นที่ยังคงมีวิถีชีวิตประจำวันแบบเดิม ๆ ทำให้การดำเนินการป้องกันควบคุมโรคเป็นไปได้ยาก ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการจัดโครงการให้สุขศึกษา ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องความรุนแรงของโรคพยาธิใบไม้ในตับ ผลกระทบของโรคในระยะยาว เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดขอนแก่น ควรมีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่วมจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดขอนแก่น ควรมีการติดตามและการประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดขอนแก่น ควรมีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเคารพความเชื่อ ทัศนคติของบุคคลอื่น ที่ปฏิบัติงานร่วมกันในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับ
4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดขอนแก่น ควรมีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สามารถคิดหาวิธี ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับให้มีความก้าวหน้า และเป็นปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน ขอบพระคุณสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ที่ให้โอกาสและให้ความร่วมมือผู้วิจัยในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. Department of Disease Control, Ministry of Public Health. The decade strategic plan for the elimination of the liver fluke and cholangiocarcinoma running from 2016-2025. Nonthaburi: The War Veterans Organization of Thailand under Royal Patronage of His Majesty the King Printing; 2016.
2. Department of Disease Control, Ministry of Public Health. Guidelines for the prevention and control of disease and health hazards for the area for the fiscal year 2020 under the 20-year national strategic development plan for the prevention and control of disease and health hazards from 2018-2537. 2nd ed. Nonthaburi: Department of Disease Control, Ministry of Public Health; 2020.
3. Inspection Division, Office of the Permanent Secretary. Health region government inspection report form, fiscal year 2018. Nonthaburi: Inspection Division, Ministry of Public Health; 2018.
4. Ministry of Public Health, Khon Kaen University, network partners. Guidelines for the elimination of liver fluke and cholangiocarcinoma project in honor of His Majesty the King's 70th anniversary of the accession to the throne in 2016, along with Her Majesty the Queen's 84th birthday, according to the decade strategy of the elimination of liver fluke and cholangiocarcinoma 2016-2046: Nonthaburi: Ministry of Public Health; 2016.
5. Department of Disease Control, Ministry of Public Health. Liver fluke and cholangiocarcinoma roadmap, the campaign to eliminate liver fluke and bile duct cancer to commemorate the grace of His Majesty King Bhumibol Adulyadej as well as offering a royal merit to Her Majesty the Queen in 2021. Nonthaburi: Department of Disease Control, Ministry of Public Health; 2021.
6. Deming WE. Out of the Crisis. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology. 1986.
7. Crosbie R. Learning the Soft Skills of Leadership. Industrial and Commercial Training. 2005; 37(1): 45-51.
8. Bouphan P. Principles of Public Health Administration 4th ed. Khonkaen: Khonkaen university; 2015.
9. Cohen J. Statistical power analysis for the behavior sciences. 2nd ed. Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 1998.
10. Thiamthan S, Bouphan P. Factors Affecting Prevention and Control of Opisthorchiasis and Cholangiocarcinoma of Health Personnel at Sub - District Health Promoting Hospitals in Khon Kaen Province. KKU Res J. 2018; 18(1): 49-61. Thai.
11. Samrueng C, Suwan B. Social sciences research methodology. Khon Kaen: Department of sociology and anthropology, Faculty of humanities and social sciences, Khon Kaen University; 2004. Thai.
12. Elifson KW. Fundamental of social statistics. Singapore: McGraw-Hill. 1990.
13. Thmoonlet S, Bouphan P. Administrative factors and critical success factors affecting surveillance and rapid response performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen provinc. Disease Control Journal 7, Khon Kaen. 2018; 25(1): 23-34. Thai.

14. Kuikaewpanao T, Sriruacha C. Personal Attributes and Administrative Factors Affecting to Preventing and Solving Drug Abuse Public Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospital in Nakhon Ratchasima Province. *KKU Journal for Public Health Research*. 2018; 11(4):47-57. Thai.
15. Phanyotha S, Bouphan P. Administration Factors and Organizational Climate Affecting the Performance of Public Health Officers at Sub-District Health Promoting Hospital in Khon Kaen Province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)* 2021; 21(2): 152-165. Thai.
16. Kumwong S, Udompanich S. Individual Features and Administrative Factors Affecting the Performance of Information Management of Health personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Khonkaen Province. *KKU Journal for Public Health Research*. 2019; 12(3): 19-30. Thai.
17. Boonkhan T, Bouphan P, Aphipalakul C. Personal Characteristics and Soft Skills of Leadership Affecting the Good Governance Performance at Sub-District Health Promoting Hospital Directors in Udonthani Province. *KKU RESEARCH JOURNAL (GRADUATE STUDIES)*. 2019; 19(3): 142-153. Thai.
18. Changmai M, Sriruacha C. Personal Attributes and Leadership Soft Skills Affecting the Performance under the Standard practice of the Sub-District Health Promoting Hospital Directors in Khon Kaen Province. *KKU Journal for Public Health Research*. 2018; 11(4): 65-72. Thai.
19. Charoenkhun S, Sriruacha C. Leadership Soft Skills Affecting Performance for Competencies Achievement of Sub-District Health Promoting Hospital Directors in Khon Kaen Province. *KKU Journal for Public Health Research*. 2020; 13(3): 69-77. Thai.
20. Deeponkrang N, Bouphan P, Phimha S. Leadership Soft Skills and Organizational Climate Affecting The Performance of Dentists at Community Hospitals in Nakhon Ratchasima Province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2020; 20(2):72-83. Thai.
21. Benchawanit K, Apipalakul C. SOFT SKILLS FOR LEADERSHIP AFFECTING THE PROJECT CONTROL BY SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL DIRECTOR, KALASIN PROVINCE. *Community Health Development Journal Khon Kaen University*. 2017; 5(4): 569-588. Thai.

ตัวแปร	B	Bata	T	P-value	R	R ²	R ² adj	R ² change
1. ด้านการบริหารจัดการ	0.560	0.583	10.796	<0.001	0.811	0.658	0.655	-
2. ทักษะในการทำงาน เป็นทีม	0.268	0.239	4.326	<0.001	0.866	0.750	0.746	0.091
3. ทักษะในการคิดริเริ่ม	0.223	0.224	3.708	<0.001	0.881	0.777	0.771	0.027

ค่าคงที่ -0.304, F = 132.253, P-value <0.001, R = 0.881, R² = 0.777, R² adj = 0.771